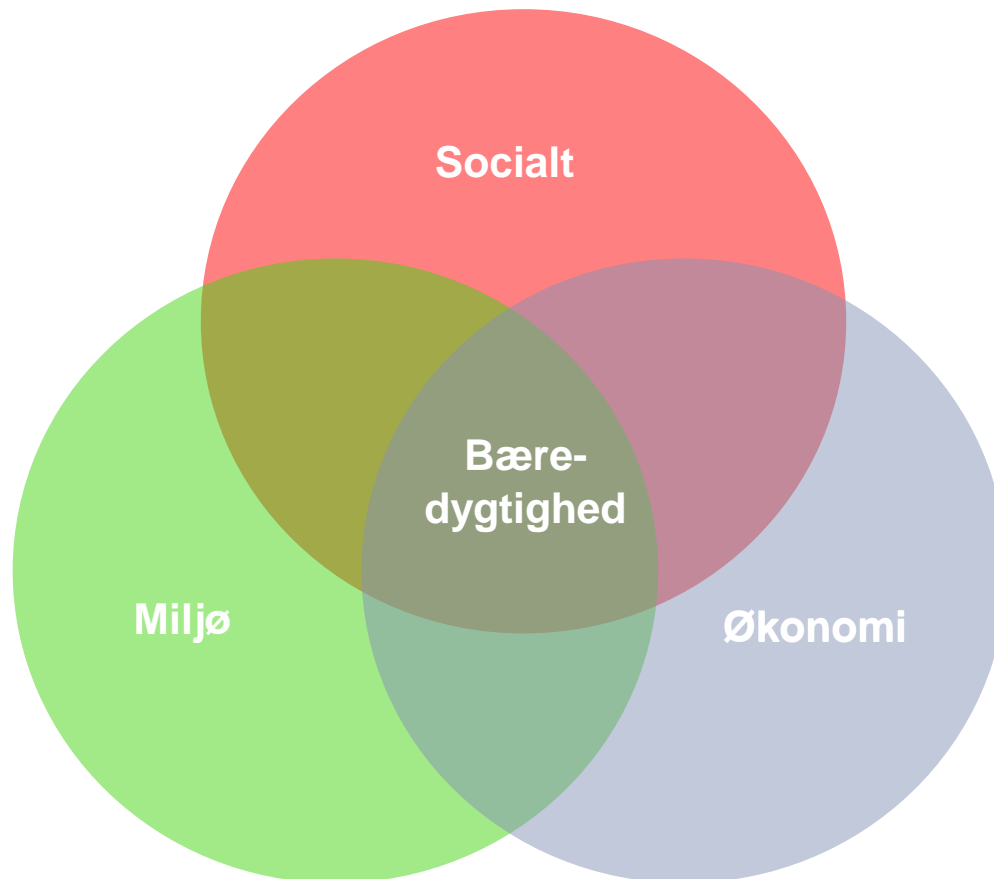

BÆREDYGTIGHED **- UDVIKLINGSRUM?**

KLK BÆREDYGTIGHED

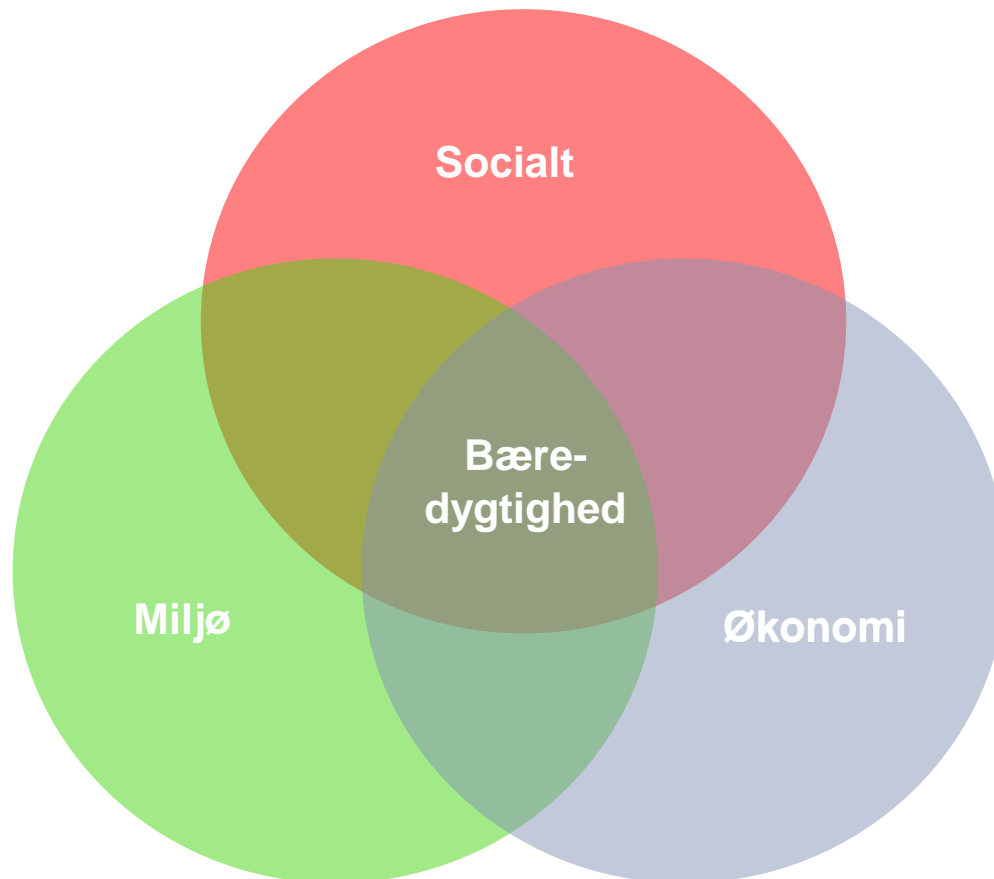
Tre søjler

- Socialt
- Økonomi
- Miljø

Helhedstankegang

Bæredygtige løsninger
Bæredygtige helhedsløsninger

KLK BÆREDYGTIGHED

Bæredygtighed er mere end klima, miljø og CO2-reduktion

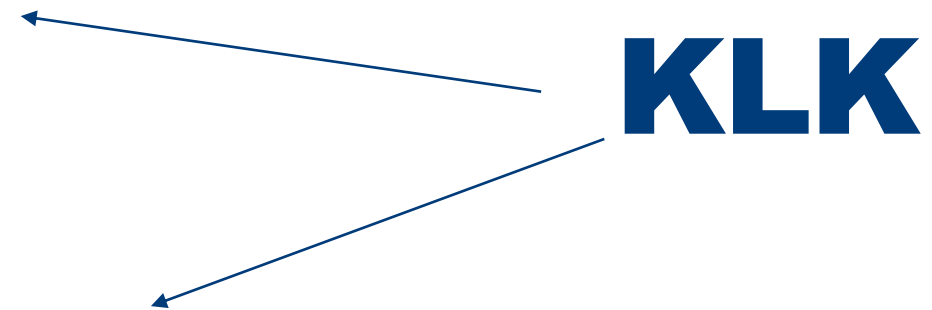
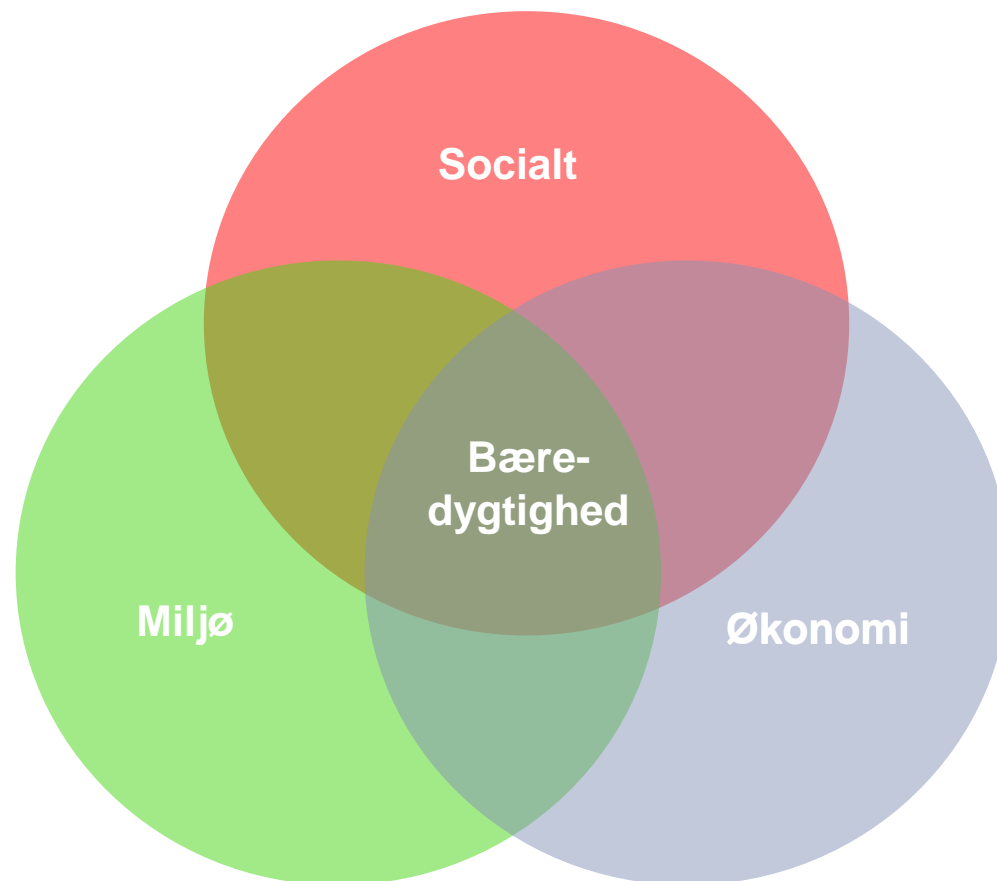
Bæredygtighed hører ikke *kun* hjemme i T&M.
Men hører også til i T&M.

Ledelse af bæredygtighed er makro og mikro – mindset og drift

Bæredygtighed er en ramme for at løfte blikket, tænke i helheder, forebygge fremfor at slukke brænde, udvikle proaktivt og dyrke fremsyn.

Bæredygtighed er også socialområdet og budgetprocesser

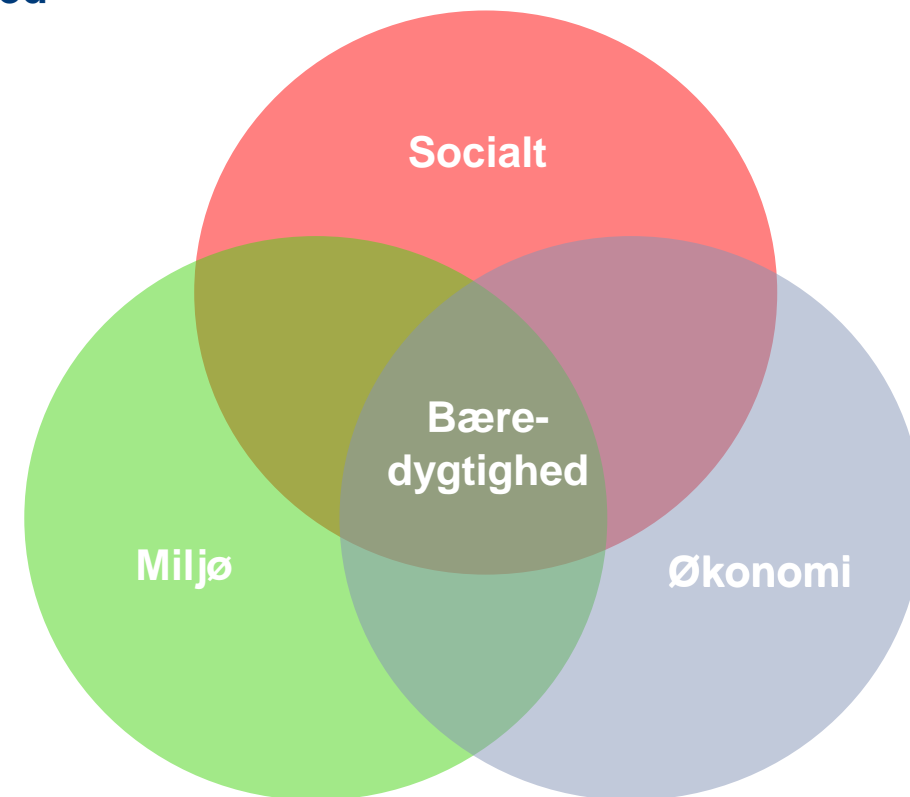
KLK BÆREDYGTIGHED

BÆREDYGTIGHEDS- FORSTÅELSE

Parametre for social, økonomisk og miljømæssig bæredygtighed

- **Social bæredygtig:**
 - Bred og aktiv involvering, ud-af-rådhuset og/eller digitalt
 - Mål for befolkningsrepræsentation (alder, køn, etnicitet, socioøkonomi,..)
 - Civilretlig bæredygtighed. Kan man lave en ny organisering?
- **Økonomisk bæredygtig:**
 - Færre ekstraprocesser
 - Administrativt implementerbart budget
 - Folkelig forankring
 - Bro mellem strategi og aktivitet: Effektivitet
 - Gennemskuelig, ensartet, tilgængelig og kvalitetssikret proces (ikke et brev)
- **Miljømæssigt bæredygtig:**
 - Budget med fremtidsperspektiv integrerer miljø
 - Cirkularitet af ressourcer

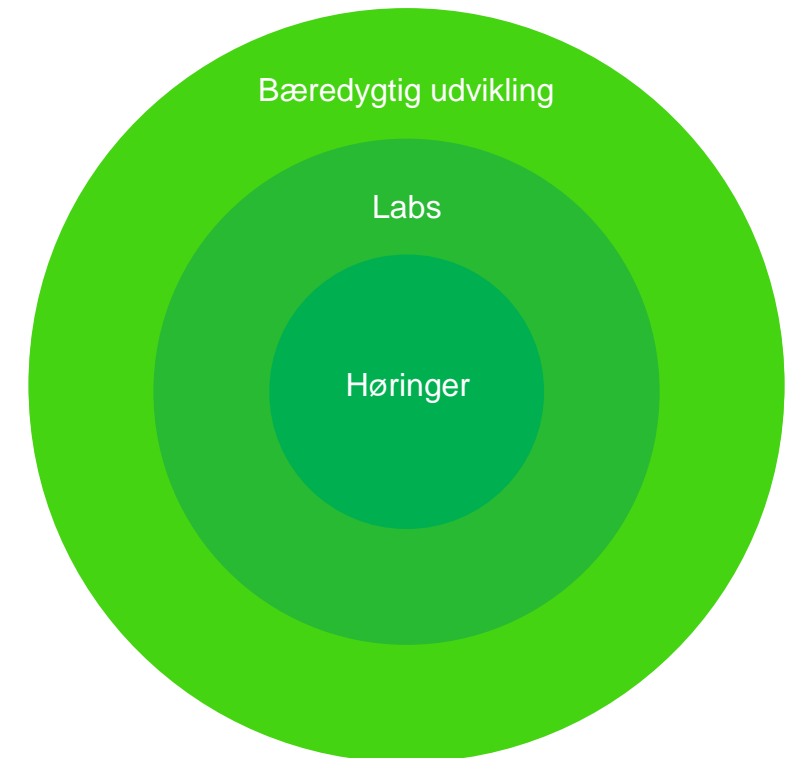
BÆREDYGTIGHED KONKRET: I BUDGETPROCESSER

UDVIKLINGSRUM?

HVAD SIGER VI OM BUDGETPROCESSEN?

De fleste politikere – og mange embedsfolk - synes

”Det er den vigtigste proces i årshjulet”

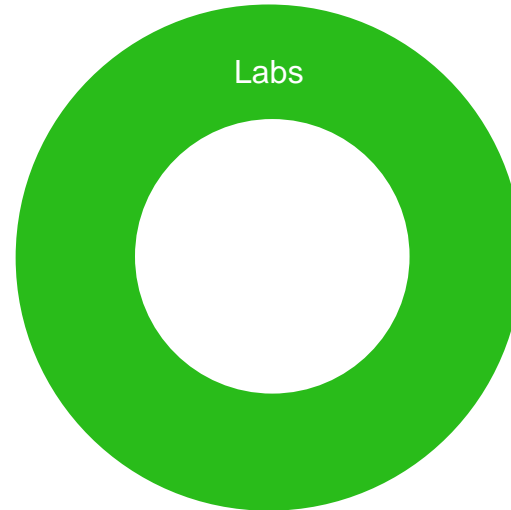
BÆREDYGTIGHED I BUDGETPROCESSER

Bæredygtighed som mindset i den politiske proces
– dansen mellem forvaltning, politikere og borgere

Høringer

Offentlige
høringsforløb

Labs

Konkrete labs med
borgerinddragelse

Bæredygtig udvikling

Budgettet har
bæredygtig
investeringskarakter
og folkelig
forankring

DET, VI GØR

- Høringer mellem første og anden behandling
- En komprimeret proces
- Budgettet er blevet komplekst
- Modtager lange høringssvar
- Svært at lade idéer modne
- ...
- ...

...NOGEN PRØVER: LABS

- Engagerer spontane organiseringer, som interessegrupper, aktivister eller enkelte borgere
- Involvering finder sted omkring specifikke problemstillinger
- Kommunens rolle ændrer sig, der fordres nye kompetencer som hyres ind fra gang til gang
- Labs er ikke lovpligtige og skal derfor bevilliges individuelt
- Der er ofte en vis uigennemsigthed forbundet med labs
- Der er sjældent guidelines eller kvalitetssikring omkring labs
- Offentlige høringer er stadig lovbestemt procedure
- Ex. Borgerpaneler, breve til foreninger

BÆREDYGTIG UDVIKLING

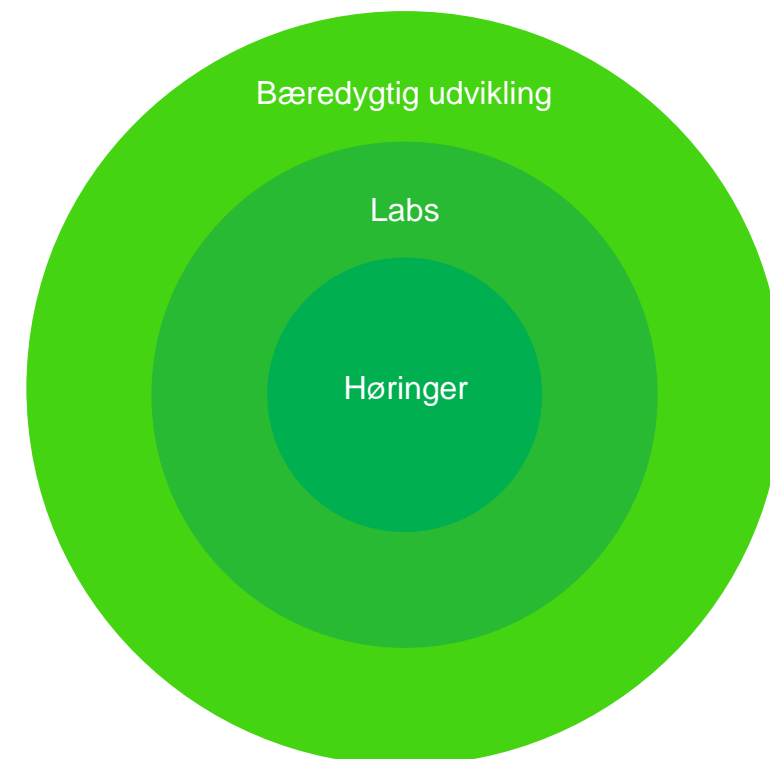
Investeringer - udvikling

- **Mål: Demokratisk og repræsentativ forankring af kommunens aktiviteter**
- **Mål: Levendegøre budgetprocessen**
- **Rammer for en bæredygtig proces:**
 - Målsætning før økonomi
 - Fælles målsætninger, tværpolitisk, tværfagligt
 - Bro mellem strategi og aktiviteter i daglig praksis
 - Fremtids-, helheds- og udviklingsfokus
 - Skab et narrativ, vitalitet og liv (><sparekatalog)
 - Mod
- **Direktionen oversætter til og fra politik**
- **KB-støtte til proaktiv udviklingsperspektiv**

HVAD SIGER FORVALTNINGSLOVEN?

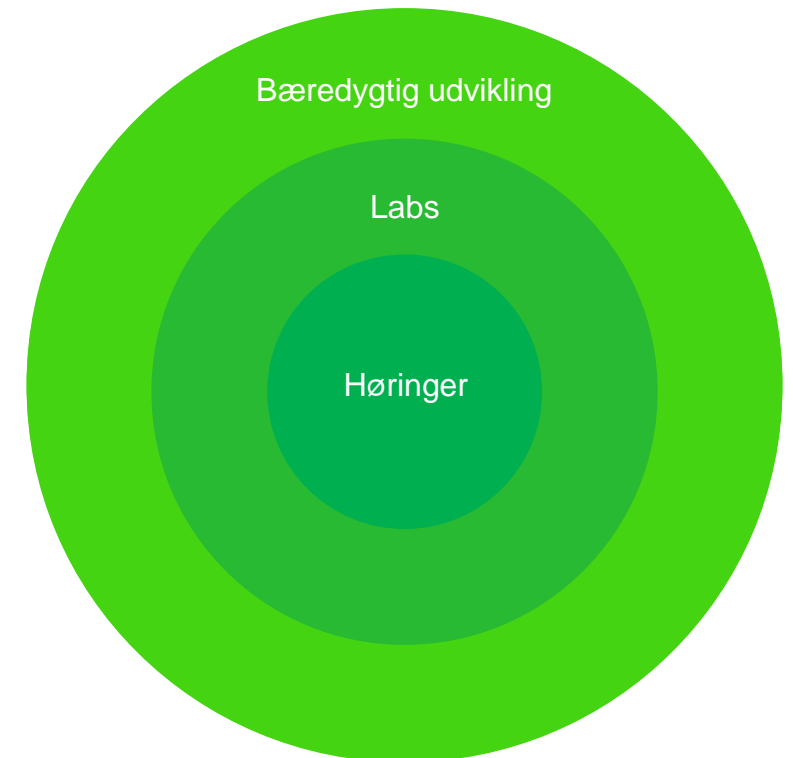
”
...
...”

HVAD SIGER FORVALTNINGSLOVEN?

”Efter aftale (...) kan jeg oplyse, at der i følge den kommunale styrelseslov ikke eksisterer en høringspligt mellem 1. og 2. behandlingen af det kommunale budgetforslag.”

Indenrigsministeriet

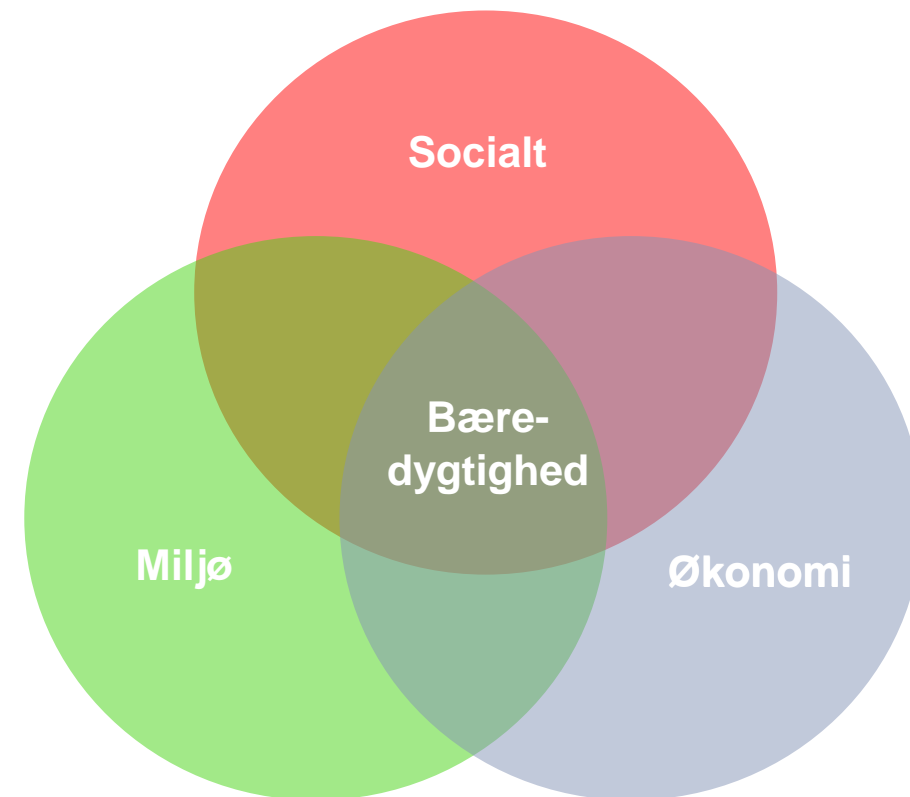
**HVORDAN FÅR VI MEST
VÆRDI AF PROCESSEN?**

OVERVEJELSER OM AT OPDATERE PRAKSIS, OG BRUGE BÆREDYGTIGHED SOM RAMMEN FOR EN GOD PROCES

BÆREDYGTIGHEDS- FORSTÅELSE

Parametre for socialt, økonomi og miljø i budgetprocessen

- **Social bæredygtig:**
 - Bred og aktiv involvering, ud-af-rådhuset og/eller digitalt
 - Mål for befolkningsrepræsentation (alder, køn, etnicitet, socioøkonomi,..)
 - Civilretlig bæredygtighed. Kan man lave en ny organisering?
- **Økonomisk bæredygtig:**
 - Færre ekstraprocesser
 - Implementerbart budget med folkelig forankring
 - Bro mellem strategi og aktivitet: Effektivitet
 - Gennemskuelig, ensartet, tilgængelig og kvalitetssikret proces
- **Miljømæssigt bæredygtig:**
 - Budget med fremtidsperspektiv integrerer miljø

HVOR LIGGER VÆRDIEN?

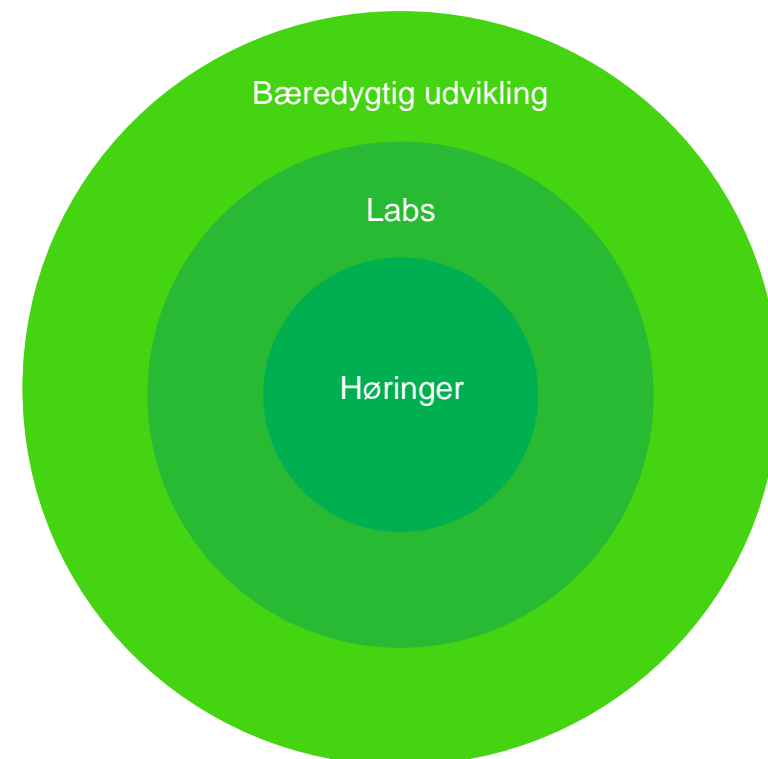
- Højere værdiskabelse
- Bedre forankring – når længere ud
- Mere kreativitet – kapitalisering af potentiale
- Simplere realisering

Men det kræver også en investering af:

- Tid
- Ressourcer

Og åbenhed omkring

- Mål - resultater

CASE: ODENSE

- Budgettet 2020 "Vilje til Velfærd"
- Borgerråd af 99 borgere + en formand
- Tilfældigt, repræsentativt udvalgt
- Demokratisk samtale mod Velfærdsplan 2030 - fortsætter

Proces

- Rammesat til tre møder, juni, august, september
- Temaer udvælges på forhånd
- Bygger på taskforce velfærds udfordringer og anbefalinger
- Anbefalinger afleveret til byrådet

Yderligere indhold

- 5 velfærds møder med 1800 tilmeldte
- Større unge-velfærds møde
- Digitale kommentarer

Læringer og forudsætninger

- Politikerne skal kunne lytte
- Ingen parti-politik
- Ingen politisk indblanding
- Kræver facilitering og understøttende processer

VÆRDI - RESULTATER

- Styrk legitimitet i den offentlige sektor
- Udvikl gennemsigtighed, deltagelse og demokrati
- Vær i sync med det omgivende samfund

- Erfaring: Investeringstankegang er livgivende
- Realisere det fulde potentiale af budgetprocessen
- Agere på værdien om demokratisk repræsentation

- Lige nu er der en diskrepans mellem det, vi siger vi gør, og det vi gør!

VÆRDI -PROCES

Tal med borgerne om hvad der skal ske, når budgettet er vedtaget

- Komme væk fra kundeforhold eller kravskultur mellem borgere og politikere. Fx dialog om det fremtidige teaterliv, ikke en bevilling til et bagtæppe
- Tal om effekten af budgettet, fremfor pengene
- Hør fra både bagland og borgere

Det er mere spændende at være udviklende politiker

- Samskabe scenarier og udfaldsrum, som der laves budget efter
- Fundere budgettet i undersøgelse, fremfor forsvarstale bagefter

Tør I være afsendere af en proces, hvor forslagene - prioriteter kommer frem, fremfor at du skal finde på?

BÆREDYGTIG UDVIKLING

Konkret brainstorm:

- Mer-årige budgetter
- Længerevarende processer, med mulighed for fx samskabelse
- Realisere disse politiske potentialer
- ...
- Starte processen tidligt, give tid til involvering
- Ultra-tidlige budgetseminarer, evt lige efter beslutningen af sidste budget
- ...
- Sætte mål for civilsamfunds- og borgerengagement
- Frigive rum til at idéer – bobler kan modne
- Udviklingspuljer indhegnes, *kun* til udvikling
- ...
- ...
- Forskellige tiltag i hver kommune, konteksten er så forskellig

Det er sværere i praksis end i teori!

INDSÆT TITEL

SPØRGSMÅL? KOMMENTARER?

INDSÆT EMNE

INDSÆT TITEL

TAK!

ALICE HOLMBERG

ALHO@KL.DK
5055 5896

INDSÆT EMNE